

L'ona expansiva del 27 de maig modula el tripartit

La decisió del cap de llista d'Esquerra a Barcelona, Jordi Portabella, de no repetir la fórmula del tripartit a Barcelona agafà tothom per sorpresa. Dins i fora de la formació. ERC circumscriu la decisió a l'àmbit local. Però no passa per alt a ningú que a Barcelona és on hi hagué la primera formulació d'un tripartit.

La setmana passada Jordi Portabella, el cap de llista d'ERC a Barcelona, anunciava que no repetiria un govern tripartit a Barcelona. La decisió va agafar per

sorpresa tothom. I és que Barcelona és el símptoma més clar que hi ha coses que no li funcionen, a la formació independentista. La capital de Catalunya ha estat on ha perdut més

vots. Però, en general, també l'àrea metropolitana és on ha registrat alguns dels pitjors resultats.

Les eleccions municipals a Catalunya no han estat precisament un èxit per a les forces del tripartit. Entre PSC, ERC i ICV, han perdut més de 330.000 vots. Així i tot, el PSC, gràcies a l'abstenció generalitzada, ha pogut dissimular la pèrdua de vots amb un augment encara més gran de la seva hegemonia política. Ha aconseguit alguns ajuntaments emblemàtics, com el de Tarragona, i ha reforçat el pes al cinturó de Barcelona.

ICV i ERC també han augmentat de regidors, gràcies a l'increment de llistes, però en molts municipis hi han disminuït la representació política, i en alguns casos a favor dels PSC. Ara bé, el partit en què hi ha hagut més moviment pel resultat electoral ha estat ERC. El resultat de les municipals han mostrat símptomes d'esgotament de part de l'electorat republicà i també han indicat que l'aposta estratègica no els dona els

Joan Saura, Josep-Lluís Carod-Rovira i José Montilla, abans d'entrar a la comparel·lença davant la premsa, l'endemà de les eleccions municipals.

fruits desitjats. Segons la direcció independentista, la davallada electoral d'Esquerra s'explica en part pel fet de no haver aconseguit créixer, o haver crescut molt poc, en els sectors de ciutadans provinents de la immigració espanyola, però sobretot, per la desmobilització de l'electorat més nacionalista. Aquest seria el cas, per exemple, de ciutats de l'àrea metropolitana de Barcelona, com l'Hospitalet de Llobregat. En aquesta ciutat, la segona més gran en nombre d'habitants de Catalunya, ERC ha perdut l'únic regidor aconseguit el 2003, i el PSC hi ha reforçat la majoria absoluta. En aquesta població, la davallada més important de vots independentistes ha estat al centre de la ciutat, en barris com el de Santa Eulàlia, on hi ha hagut tradicionalment més població catalanoparlant. Per contra, en un barri com el de Bellvitge, construït a partir del boom immigratori dels anys 60, ERC hi ha mantingut els resultats, fins i tot amb una molt lleugera alça.

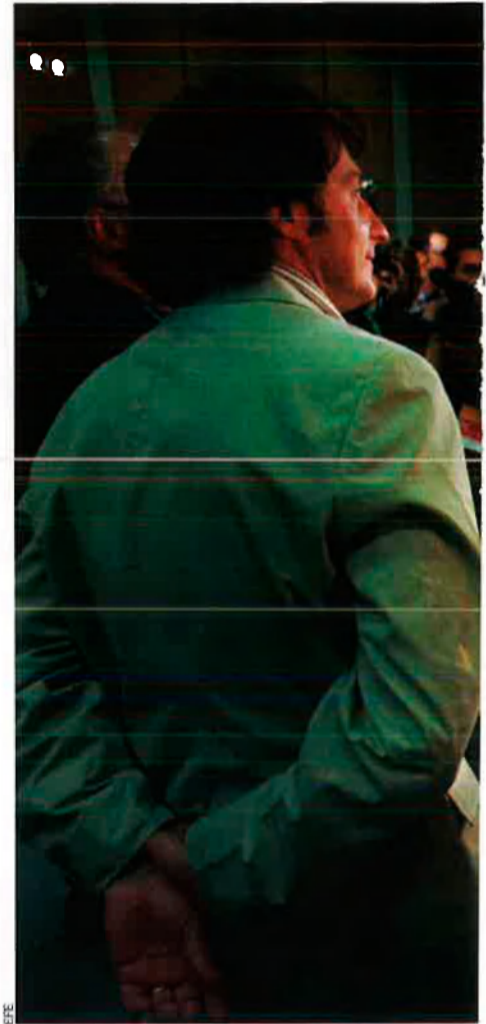
En aquest context cal situar la decisió d'ERC a Barcelona, el lloc on ha estat més visible aquesta baixada del suport electoral. La llista dels republicans hi ha perdut 45.000 vots respecte als comicis de 2003.

Desorientació de les bases. Ja fa temps que alguns sectors de la militància d'Esquerra han expressat un cert neguit sobre la manera com s'orienta l'acció de la formació. Aquests debats, majoritàriament, es van suspendre per la proximitat de les eleccions municipals. També és el cas de Barcelona, on, en part, la rapidesa de la decisió de no formar govern municipal s'explica, també, per la voluntat d'atenuar el descontentament de la militància a la capital. Alguns sectors consideren que —a banda de com hagi pogut afectar el segon tripartit a la Generalitat de Catalunya, que ha despertat un cert sentiment de desorientació entre la militància independentista—, aquests darrers tres o quatre anys Esquerra no ha sabut dibuixar prou un perfil propi al consistori barceloní. La decisió de no tornar a formar govern amb PSC i ICV va ser tan ràpida que la conferència de premsa en la qual Portabella i el seu grup municipal van anunciar-la fou

hores abans de la reunió convocada de l'executiva de Barcelona. Aquesta anticipació va aixecar malestar d'alguns integrants d'aquest òrgan. Malgrat això, les bases de Barcelona han donat ple suport a la decisió de romandre a l'oposició, com també ho va fer la direcció nacional de la formació.

Fins i tot, alguns dirigents d'Esquerra consideren que la decisió de no entrar al govern de l'Ajuntament de Barcelona ha funcionat com una certa vàlvula d'escapament a un cert malestar latent entre amplis sectors de la militància. Més enllà de les interpretacions dels resultats electorals d'Esquerra a Barcelona, la decisió de Portabella també s'ha convertit en un gest per a mirar de recuperar el perfil davant d'un PSC hegemònic en les administracions catalanes.

Mantenir l'estratègia, però marcant perfil. La direcció d'Esquerra és conscient que aquest segon tripartit costa més d'assimilar entre la militància que no el primer. Un dirigent local de la formació a Barcelona explica que més de la meitat de la militància estava totalment d'acord a fer president de la Generalitat José Montilla, però que a poc a poc la gent s'ha anat "desinflant". Certament, la sensació d'estar al govern, però sense saber ben bé per a què, s'ha anat estenent en part de les bases del partit. La direcció d'ERC s'ha proposat fermament de lluitar contra aquesta percepció, tot i que, de moment, no es planteja cap canvi estratègic global i circumscriu a Barcelona la crisi del tripartit. La direcció insisteix a dir que cal continuar treballant per atreure a posicions independentistes aquelles persones que provenen dels sectors originaris de la immigració espanyola o que avui tenen el castellà com a llengua pròpia. Malgrat tot, reconeixen la necessitat d'explicar més bé l'estratègia política del partit i de visualitzar millor la presència dels republicans en l'acció del govern català. Però alguns dirigents de la formació van més enllà. Tot i que coincideixen a defensar que la crisi de Barcelona no afecta el tripartit català, consideren que això que passa a Barcelona sí que és un reflex, com a capital de Catalunya,

d'un símptoma més general que no es pot negligir. Comparteixen l'anàlisi que les eleccions han posat en evidència la incapacitat o la dificultat de fer arribar l'estratègia a l'electorat i que cal aconseguir que es vegi més el pes polític d'ERC al tripartit. Però creuen que per a aconseguir-ho cal que es renegociï una agenda política del tripartit per recuperar algunes de les reivindicacions de la formació. Argumenten que durant els darrers deu anys ERC va fer bandera d'un seguit de reivindicacions, amb campanyes com "Catalunya lliure de peatges" i la reclamació del concert econòmic; o bé que es van oposar a la Llei de Política Lingüística per poc ambiciosa, van defensar el cinema en català o el traspàs dels ports i dels aeroports, etc. Per tant, consideren que aquelles consignes van afavorir el suport ciutadà. Tanmateix, no s'ha aconseguit pràcticament cap d'aque-

El cap de llista per Barcelona d'ERC, Jordi Portabella, observa amb el president de la formació, Josep-Lluís Carod-Rovira, l'escrutini electoral durant la nit del 27 de maig. Els mals resultats d'ERC a Barcelona han dut aquest partit a no repetir l'acord amb PSC i ICV.

lles reivindicacions. De manera que el vot independentista no veu la utilitat d'estar al govern de la Generalitat. Per això aquests sectors consideren que cal fer compatible "el patriotisme social amb un agenda política" que reculli aquestes reivindicacions.

De moment, la direcció ha assumit la necessitat de reforçar el contin-

pressió d'aquesta identitat pròpia dins del govern de la Generalitat.

Un govern amb minoria. Per la seva banda, el PSC confia que els resultats electorals del dia 27 i la decisió d'ERC de no revalidar el tripartit a l'Ajuntament de Barcelona no afectaran l'estabilitat del govern català.

Amb el gest a Barcelona, ERC ha aconseguit marcar un perfil propi que part de la seves bases creuen que el segon tripartit ha desdibuixat massa.

gut propi dins del govern. Així, els principals dirigents de la formació ja treballen en la línia de marcar-se uns objectius en matèries com l'ús del català o de comunicació, com a ex-

D'entrada, els socialistes van donar molt poca importància a l'anunci de Jordi Portabella, convençuts que es tractava d'una estratègia negociadora, malgrat que ell, des de bon comen-

çament, havia dit explícitament que la decisió no formava part de cap estratègia. Ara el cap de llista socialista, Jordi Hereu, haurà de formar un govern amb minoria amb ICV-EUiA que tindrà 18 regidors (14 del PSC i 4 d'ICV), tres menys que la majoria. De manera que, durant aquest mandat, no es podrà aplicar cap iniciativa si no se cerca el consens amb alguna de les tres forces de l'oposició: CiU (12), PP (7) o, d'ara endavant, ERC (4). I això fa que alguns punts emblemàtics que Hereu donava per tancats del mandat anterior, potser ara es podran tornar a obrir. Per exemple, el polèmic traçat del TGV a Barcelona. Tot i que no hi ha una posició unitària, els tres partits que hi haurà ara a l'oposició van deixar clar durant la campanya que s'oposaven a l'actual traçat previst per l'Ajuntament.

Un altre àmbit de decisió que se li pot complicar al futur alcalde és el d'alguns consells de districte, on CiU i ERC sumen més que no pas PSC i ICV. Això passa, per exemple, als barris de les Corts o Sarrià Sant Gervasi. I de fet, CiU ja s'ha interessat a poder dur endavant la proposta que va presentar a les eleccions el cap de llista Xavier Trias: que la llista més votada a cada consell de districte fos la que el presidís, independentment del color de l'equip de govern de l'alcaldia. La federació veu possible reeixir en aquesta proposta si ERC hi dóna suport. Per una altra banda, Hereu també haurà de renegociar el pes dins de l'equip de govern d'ICV-EUiA que, tot i haver tingut també una forta davallada electoral, podrà ampliar, amb l'absència d'ERC, la representació. Així i tot, els socialistes ja han advertit que no pensen donar a la formació ecosocialista els àmbits de gestió que fins ara havien assumit els independentistes.

Abans del 27 de maig, a Barcelona les hipòtesis de futur preveïen bàsicament o una repetició del tripartit a l'Ajuntament, o, tot i que més difícil, un canvi de govern encapçalat per Xavier Trias, amb el suport d'una altra força política. Doncs bé, com deia de broma un dirigent independentista, "ERC té aquella capacitat per a sorprendre tothom, encara".

Enric Rimbau